

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

การวางแผนการผลิตเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสม
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่ริม จำกัด อำเภอแม่ริม จังหวัด

เชียงใหม่ ปีการผลิต 2539/2540

โดย

นางสาวทิวพร บุญทัศน์

กรกฎาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทรเพศิริ

ภาควิชา/คณะ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจ
การเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ (1) เพื่อศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจโดย
ทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่ริม จำกัด (2) เพื่อวิเคราะห์หาระดับการใช้ทรัพยากร
การผลิตและแผนการผลิตที่เหมาะสม ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุด ซึ่งจะทำให้ได้รับรายได้สุทธิสูงสุด (3) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบในแผนการผลิตของ
ฟาร์มจากการที่ราคาผลผลิตพืชหลัก คือ ข้าวและถั่วเหลืองเปลี่ยนแปลงไป ในการศึกษา
เรื่องนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 89 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
แม่ริม จำกัด ด้วยวิธีการสุ่มแบบ Simple Random Sampling โดยใช้แบบสอบถาม แล้ว
วิเคราะห์และแปรผลข้อมูลโดยใช้ลิเนียร์โปรแกรมมิ่ง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ได้
แยกการวิเคราะห์ตามขนาดของฟาร์ม คือ ฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และใหญ่

การวิจัยปรากฏผลดังนี้ : (1) สมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยทำงาน ระหว่าง 15 ถึง 64 ปี มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนถึงร้อยละ 47.95 จำนวนสมาชิกต่อครัวเรือนเฉลี่ย 3.84 คน ฟาร์มขนาด เล็ก กลาง และใหญ่ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.10 2.47 และ 2.53 คน มีพื้นที่ ทำการเกษตรโดยเฉลี่ย 6.68 13.40 และ 18.53 ไร่ และมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรทั้งหมดเฉลี่ยครัวเรือนละ 74,217.85 80,577.00 และ 85,791.59 บาท ตาม ลำดับ (2) การวิเคราะห์แผนการผลิตจากแบบจำลองต่าง ๆ พบว่า รายได้สุทธิจากการ วางแผนการผลิต มีมูลค่าสูงกว่ารายได้จากการทำการผลิตจริงกล่าวคือ ฟาร์มขนาด เล็ก กลางและใหญ่ มีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรทั้งหมดเพิ่มขึ้นเฉลี่ยครัวเรือนละ 32,837.60 50,933.18 และ 33,480.21 บาท ตามลำดับ (3) เมื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของ ราคาข้าวเหนียว ข้าวเจ้า และถั่วเหลือง ตามแบบจำลองที่ 4 5 และ 6 ซึ่งกำหนดให้ ระดับราคาสูงขึ้นจากแบบจำลองที่ 1 2 และ 3 ทำให้รายได้สุทธิเหนือต้นทุน ผันแปร เพิ่มขึ้น เท่ากับ 4,497.27 12,710.51 และ 15,146.98 บาท ตามลำดับ และ เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผนการปลูกพืช การใช้ปัจจัยการผลิต และต้นทุนการผลิตของ ฟาร์มแต่ละขนาด ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ควรจัดสรรปัจจัยการ ผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจน ต้องปรับปรุงกิจกรรมการผลิตการเกษตรใหม่ เพื่อเพิ่มรายได้สุทธิต่อครอบครัวให้สูงกว่าที่ ป็นอยู่เดิม

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for degree of Master of Science in Cooperative Economics

THE OPTIMUM USE OF PRODUCTION'S RESOURCES FOR PRODUCTION
PLANNING OF MAERIM AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED
MEMBERS, MAERIM DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE,

1996/1997 CROP YEAR

By

Thiwaporn Boonthas

JULY 1998

Chairman : Assistant Professor Choosak Jantanopsiri
Department/Faculty : Department of Agricultural Economics and
Cooperative, Faculty of Agricultural Business

The objectives of this study were (1) to investigate general economic backgrounds of Maerim Agricultural Cooperative Limited members; (2) to determine levels of using production resources and suitable production planning under agricultural factor constraints to gain greatest efficiency for net income maximization; and (3) to study effects of changes in prices of major crops i.e. rice and soybean, on production planning. The data were collected by means of questionnaires from 89 members of

Maerim Agricultural Cooperative Limited, selected by simple random sampling, analyzed and interpreted by linear programming. The analysis was conducted according to farm size small, medium-sized and large farms

The results were : (1) The respondents ranged from 15 to 64 years of age and 47.95 percent had completed the primary level of education. The average number of family members was 3.84. The averages of labor force of small, medium-sized and large farms were 2.10, 2.47 and 2.53 persons; the averages of agricultural land, 6.68, 13.40 and 18.53 rai; and the averages of net incomes over total variable cost, 74,217.85 baht, 80,577.00 baht and 85,791.59 baht per family respectively. (2) The analysis of production planning showed that the member's family net incomes over total variable cost were higher than those obtained through the actual production plans. The average increases in the net incomes over total variable cost were 32,837.60 baht for small farms, 50,933.18 baht for medium-sized farms and 33,480.21 baht for large farms. (3) The analysis of price flexibility of glutinous rice, rice and soybean in models 4, 5 and 6 in which the prices were supposed to be higher than models 1, 2 and 3 revealed the increases in incomes over the total variable cost of 4,497.27 baht, 12,710.51 baht and 15,146.98 baht respectively, resulting in changes in production planning, use of production resources and production costs of each farm. The results indicated that the cooperative members should manage the limited production resources i.e. land, labor, and capital and improve farm activities to reach the maximum levels of net incomes.